Publicat pe (http://bnm.md)

10.04.2026

Cerințele de creditare responsabilă

Banca Națională a Moldovei (BNM) este autoritatea macroprudențială desemnată, responsabilă de elaborarea și implementarea politicii macroprudențiale în raport cu entitățile supravegheate. Implementarea politicii macroprudențiale se realizează în conformitate cu Strategia privind politica macroprudențială [1](Strategia), aprobată în anul 2023 prin decizia Comitetului Național de Stabilitate Financiară.

Unul dintre obiectivele intermediare, stabilite în Strategie, se referă la reducerea și prevenirea creșterii excesive a creditelor și a gradului de îndatorare. În acest context, pentru limitarea riscului de îndatorare excesivă a populației și a presiunii semnificative asupra capacității de rambursare, BNM a stabilit cerințe privind limitarea îndatorării consumatorului.

Cerințele de creditare responsabilă

În anul 2022, au fost aprobate cerințele de creditare responsabilă a consumatorilor atât pentru bănci, prin Regulamentul BNM nr. 101/2022 [2], cât și pentru organizațiile de creditare nebancară, prin Regulamentul Comisiei Naționale a Pieței Financiare nr. 20/5/2022 [3].

Potrivit acestor regulamente, creditarea responsabilă reprezintă activitatea de creditare, în cadrul căreia creditorul efectuează o evaluare a bonității consumatorului, nu își asumă un risc ridicat de credit și nu permite consumatorului să își asume obligații financiare care excedează capacitatea sa financiară de rambursare, contribuind astfel la prevenirea acumulării rapide a gradului de îndatorare a consumatorilor. Evaluarea bonității unui consumator presupune analiza capacității acestuia de a-și asuma și onora obligațiile aferente unui contract de credit nou, ținând cont de obligațiile de credit existente.

La evaluarea bonității, creditorul colectează și evaluează cel puțin următoarele informații:

- veniturile confirmate ale consumatorului;
- obligațiile consumatorului aferente creditelor în curs de executare cumulate cu obligațiile de plată aferente creditului solicitat;
- istoria de credit, obligațiile de credit restante și alte informații despre îndeplinirea necorespunzătoare a obligațiilor financiare;
- alți factori care pot afecta capacitatea consumatorului de a-și îndeplini obligațiile financiare.

Plafonarea unor indicatori la nivel de debitori contribuie la o creditare sustenabilă și, implicit, la menținerea stabilității financiare asigurând creșterea economică. În acest sens, pentru a asigura eligibilitatea responsabilă a debitorilor, au fost stabilite plafoane, aplicabile atât băncilor, cât și organizațiilor de creditare nebancară, pentru următorii indicatori: raportul dintre credite și garanții (RCG), raportul dintre serviciul datoriei și venituri (RSDV) și scadența maximă a creditelor.

RCG se aplică creditelor pentru investiții imobiliare acordate consumatorilor și nu poate depăși **80%**, cu excepția cazurilor de refinanțare și a finanțării achiziției sau construirii altei locuințe, conform condițiilor stabilite în Regulament. Totodată, în cazul în care creditul este compensat și/sau garantat parțial sau total de către stat sau este asigurat parțial printr-o garanție reală sub forma unor depozite, limita RCG se va calcula ținând cont de partea din credit compensată și/sau garantată, care se va deduce.

Exemplu: Dacă un consumator depune în garanție un imobil evaluat la 1 mil. lei, valoarea creditului acordat în acest caz nu poate depăși 0,8 mil. lei, respectând limita maximă a RCG de 80%.

RSDV se aplică tuturor creditelor acordate consumatorilor, cu excepția creditelor acordate în baza Legii privind unele măsuri în vederea implementării Programului de stat [4] "Prima casă" [4] și nu trebuie să depășească **40%** din veniturile confirmate ale consumatorului. Astfel, suma plăților medii lunare pentru toate creditele consumatorului la momentul eliberării creditului, împreună cu plata medie lunară a creditului solicitat, nu trebuie să depășească 40% din venitul net mediu lunar realizat de consumator în cel puțin ultimele șase luni anterioare depunerii cererii de credit.

Exemplu: Dacă venitul mediu lunar net al consumatorului în ultimele șase luni este 15.000 lei și acesta are deja contractate și alte credite cu plata lunară totală de 2000 lei, plata maximă lunară pentru creditul nou nu poate depăși 4000 lei, respectând limita RSDV de 40%.

Sunt prevăzute și unele **excepții**, menite să asigure accesul la finanțare în situații justificate, inclusiv pentru consumatorii cu venituri mai mari sau neregulate, fără a compromite principiile creditării responsabile.

- În cazul în care venitul mediu lunar depășește cel puțin de două ori cuantumul salariului mediu lunar pe economie aprobat de Guvern, se aplică RSDV până la **55%**;
- În cazul în care creditul este acordat sau atașat la cursul unei monede, iar consumatorul primește venituri într-o altă monedă decât cea a creditului, se aplică RSDV până la **30%**;
- În cazul imposibilității demonstrării venitului confirmat al consumatorului, poate fi acordat credit cu RSDV **40%** din cuantumul salariului minim pe țară, stabilit de Guvernul Republicii Moldova.

În același timp, în scopul limitării acumulării riscurilor pe termen lung și al susținerii unei evoluții sustenabile a creditării, au fost stabilite scadențe maxime pentru creditele acordate consumatorilor: **5 ani** pentru creditele de consum și **30 ani** pentru creditele pentru investiții imobiliare. Începând cu 19 iunie 2026, se introduce și scadența maximă de **7 ani** pentru contractele de leasing financiar.

Modificări ale cadrului de creditare responsabilă, aplicabile din 2026

Având în vedere unele diferențe existente între cadrul de creditare responsabilă a consumatorilor aplicabil sectorului bancar și celui nebancar, precum și necesitatea asigurării unor condiții echitabile de creditare, inclusiv în contextul preluării competențelor de reglementare și supraveghere a sectorului de creditare nebancară, BNM a inițiat procesul de revizuire și unificare a cerințelor de creditare responsabilă [5].

Prin Hotărârea Comitetului executiv al BNM nr.60 din 12 martie 2026 [6] a fost aprobat Regulamentul privind creditarea responsabilă a consumatorilor (Regulamentul nr. 60/2026), aplicabil atât băncilor, cât și organizațiilor de creditare nebancară. Acesta va intra în vigoare la 19 iunie 2026.

Noua redacție a Regulamentului nr.60/2026 include, în principal, următoarele modificări:

- **revizuirea și clarificarea unor noțiuni**, inclusiv „credit acordat consumatorului", „credit pentru investiții imobiliare", „credit restructurat", „prețul imobilului gajat", „valoarea de piață", „venituri confirmate", „venitul mediu lunar", „serviciul datoriei", precum și introducerea noțiunilor „test de sensibilitate" și „activitate de întreprinzător, profesională sau independentă" (pct.6);
- **ajustarea categoriilor de credite exceptate de la aplicarea prevederilor regulamentului**, prin unificarea listei (exceptarea creditelor indicate la art. 2 alin. (2) lit. h), i) din Legea nr.202/2013 [7]) și excluderea unor tipuri de contracte anterior exceptate (creditele prevăzute la art. 2 alin. (2), lit. a), c), d), f) din Legea nr.202/2013), inclusiv creditele acordate fără dobândă şi fără alte costuri (pct.3);
- **detalierea prevederilor privind evaluarea bonității consumatorului, inclusiv**:

1. completarea surselor de venit neregulate: din activitate individuală, din arendă, chirie, locațiune, drepturi de autor (pct.17);
2. extinderea cerințelor privind limitarea riscului valutar, astfel încât să acopere toate situațiile în care creditul este acordat sau atașat la cursul unei monede diferite de cea a veniturilor consumatorului, asigurându-se o abordare mai prudentă (pct.19);
3. extinderea surselor oficiale utilizate pentru verificarea informațiilor utilizate în procesul de evaluare a bonității consumatorului (pct.14);

- **stabilirea scadenței maxime a creditelor** de 7 ani pentru contractele de leasing financiar (pct.45);
- **introducerea cerințelor de raportare** pentru organizațiile de creditare nebancară către BNM a valorilor indicatorilor RCG și RSDV (pct.49);

- **clarificarea responsabilității creditorilor pentru respectarea regulamentului**, inclusiv în cazul creditelor acordate prin intermediari (pct.50).

Regulamentul privind creditarea responsabilă a consumatorilor are drept obiectiv prevenirea supraîndatorării populației și consolidarea stabilității financiare, concomitent cu asigurarea accesului echitabil la finanțare.

Cerințele stabilite se aplică doar creditelor și/sau contractelor de leasing financiar acordate consumatorilor, adică persoanelor fizice care nu contractează creditul pentru scopuri legate de desfășurarea activității de întreprinzător, profesionale sau independente. Prin urmare, Regulamentul nu se aplică persoanelor juridice și nici persoanelor fizice care solicită credit în scop antreprenorial, în măsura în care acest scop este confirmat documentar.

infografic [8]

REGULAMENTUL PRIVIND CREDITAREA RESPONSABILĂ A CONSUMATORILOR

aprobat prin Hotărârea Comitetului executiv al Băncii Naționale a Moldovei nr.60 din 12 martie 2026.

OBIECTIVE URMĂRITE:

- Limitarea îndatorării debitorilor-persoane fizice
- Consolidarea cerințelor de evaluare a bonității debitorilor
- Limitarea arbitrajului de reglementare
- Asigurarea unui nivel minim comparabil de evaluare a debitorilor
- Stabilirea maturității maxime a creditelor acordate consumatorilor

EVALUAREA BONITĂȚII

Creditorul colectează și evaluează cel puțin următoarele informații:

✔	Veniturile confirmate ale consumatorului
✔	Obligațiile consumatorului aferente creditelor în curs de executare cumulate cu obligațiile de plată aferente creditului solicitat
✔	Istoria de credit, obligațiile de credit restante și alte informații despre îndeplinirea necorespunzătoare a obligațiilor financiare
✔	Alți factori care pot afecta capacitatea consumatorului de a-și îndeplini obligațiile financiare

INDICATORI ÎN APLICARE

Raportul dintre credite și garanții (RCG)

80%

Raportul dintre serviciul datoriei și venituri (RSDV)

general aplicabil

40%

venituri > 2× salariul mediu lunar pe economie

55%

moneda credit≠ moneda venit

30%

imposibilitatea demonstrării venitului

40% din cuantumul salariului minim pe țară

SCADENȚA MAXIMĂ

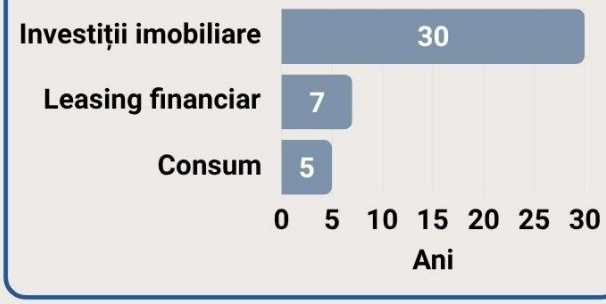

[9]

Tag-uri

creditare responsabilă [10]

creditare responsabilă a consumatorilor [11]

creditarea responsabilă [12]

Regulamentul privind creditarea responsabilă a consumatorilor [13]

Sursa URL:
http://bnm.md/ro/content/cerintele-de-creditare-responsabila

Legături conexe:

[1] https://bnm.md/files/Strategia%20privind%20politica%20macroprudentiala_v3_1.pdf [2] http://bnm.md/ro/content/hotarare-pentru-aprobarea-regulamentul-privind-creditarea-responsabila-consumatorilor-de [3] https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=131857&lang=ro [4] https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=144460&lang=ro [5] http://bnm.md/ro/content/proiectul-hotararii-comitetului-executiv-al-bancii-nationale-moldovei-pentru-aprobarea-11 [6] https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=153521&lang=ro [7] https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=151074&lang=ro [8] http://bnm.md/files/Creditarea responsabilă_ Infographic_v1.pdf [9] http://bnm.md/files/Creditarea responsabilă_ Infographic_v1.jpg [10] http://bnm.md/ro/search?hashtags[0]=creditare responsabilă [11] http://bnm.md/ro/search?hashtags[0]=creditare responsabilă a consumatorilor [12] http://bnm.md/ro/search?hashtags[0]=creditarea responsabilă [13] http://bnm.md/ro/search?hashtags[0]=Regulamentul privind creditarea responsabilă a consumatorilor